

Дар'я Сальнікова,

студентка 7 курсу

Гуманітарно-економічний факультет

Наук.керівник: **О.С. Авдєєва**, ст. викладач (БДПУ)

СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС ЖІНКИ (1920-1930 рр.)

Актуальність. Проблема гендерної складової праці є ключовою для розуміння соціальної організації суспільства за гендерною ознакою. Без урахування гендерної складової трудової політики навряд чи можливо сформувати об'єктивну історію України, де були б присутні всі учасники історичного процесу – як чоловіки, так і жінки, з їхніми відмінними поглядами та життєвим досвідом. Роль жінки у суспільстві зазнала суттєвих змін. З'явилися численні угруповання, метою яких було досягнення рівних політичних, економічних, соціальних, особистих прав для жінок. Нова мораль проголосила рівні можливості для жінок і чоловіків у сфері освіти та праці; права жінок на голос, володіння власністю, рівні права у шлюбі. Актуалізувалася соціальна роль жінок, науковцями вивчається природа гендерної нерівності.

Ступінь досліджуваності проблеми. Історіографія проблеми дослідження представлена рядом праць. Відома дослідниця гендерних відносин Л. Репіна, А. Колонтай, В. Більшай. Сучасна білоруська дослідниця Е. Гапова аналізує схожі процеси в БРСР. У працях О.Кравченка та А. Загорської знаходимо думку про такі важливі проблеми, як гендерна диспропорція праці, нерівномірність у кваліфікації праці жінок та чоловіків.

Методи і мета дослідження – дослідити права жінок на основі аналізу українського радянського законодавства 20-30-х рр. ХХ ст. Під час роботи були використані такі методи дослідження, як порівняльно-історичний, проблемно-пошуковий.

Сутність дослідження. Початок 1920-х рр. був насичений ідеями жіночого рівноправ'я, які найбільш яскраво декларували революціонерки – І. Арманд і О. Коллонтай. За думкою О. Коллонтай, «нова жінка» прагне до звільнення і незалежності, вона активно працює нарівні з чоловіком і відповідно забезпечує себе самостійно, бере участь у політичних процесах і в суспільному житті. [1, с.17].

Актуалізувалася соціальна роль жінок, науковцями починає вивчатися природа гендерної нерівності. Фундаментальні трансформації в суспільстві призвели до появи феміністського руху. Соціалістичний фемінізм бере свій початок у другій половині ХІХ ст. та проголошує: емансипація жінки може статися внаслідок ліквідації капіталістичного способу виробництва. Протягом століть шлюбні традиції українців відзначались своєю сталістю, традиційно освячувались церквою і керувались переважно звичаєвим правом. На рубежі ХІХ-ХХ ст. ця тенденція не зазнала значних змін [2, с.26-28].

Першим нормативним актом у галузі сімейного права став декрет Раднаркому УСРР «Про організацію відділів записів актів громадянського стану» [3, с. 220-225]. Наступним кроком до змін був акт «Про цивільний шлюб та про ведення книг запису актів громадянського стану». Відтоді

єдиною формою шлюбу став цивільний шлюб замість колишнього – церковного. У цілому, радянський проект трансформації традиційного сімейного укладу та суспільної ролі жінки мав за мету створення «нової радянської жінки». Всі більшовицькі уявлення про ідеальний образ жінки цілком і повністю ґрунтувалися на потребах та реаліях нового часу.

Основні висновки. Таким чином можемо зробити висновок, що 1920-1930-ті рр. – період великого соціального експерименту. В ці роки радянська влада активно намагалась нав'язати жінкам вигідні більшовикам нові соціальні норми, новий стиль поведінки та зовнішній вигляд. Аналізуючи Конституції УСРР вказаного періоду, можна зробити висновок, що в 1920-х рр. – «нова жінка» повинна була бути активною громадською та політичною діячкою, при цьому відкинути свою традиційну роль матері. Але вже в 1930-х рр. ситуація змінюється, держава трансформує образ жінки в такі категорії як –жінка-матір та –жінка-трудівниця. Конституція проголошувала рівноправність чоловіків та жінок, але все-таки жінка так і не стала повноцінним суб'єктом соціального життя радянської України. Вона була об'єктом соціальної інженерії, якого так потребувала радянська влада.

ЛІТЕРАТУРА

1. А.М. Коллонтай Новая мораль и рабочий класс / Александра Михайловна Коллонтай. – М.:Изд. ВЦИК Советов р., к. и к. депутатов, 1919. – 61 с.
2. О.М. Кравець Сімейний побут і звичаї українського народу / Олена Михайлівна Кравець. – К. : Наукова думка, 1966. – 198 с.
3. Декреты Советской власти. Том 1. 25 октября 1917 – 16 марта 1918. – М. : Государственное издательство политической литературы, 1957. – 624 с.

Семенов Артур,

студент 1 курсу гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Н.С. Іванова**, к.політ.н., старший викладач (БДПУ)

ПРОБЛЕМА ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Актуальність. Характерною рисою сучасного світового розвитку країн є активізація інтеграційних процесів у світі та Європі зокрема. Для нашої держави є важливим питання становлення дружніх і партнерських відносин між ЄС та Україною. Україна заявила про Європейський вибір відразу після того, як стала незалежною. За роки незалежності Україною були зроблені перші, здавалося б успішні кроки в напрямку євроінтеграції, але вже в 2004 році стало зрозуміло, що інтеграційний процес не буде таким простим і передбачувальним, яким він до цього представлявся українським політикам.

Ступінь дослуджуваності: Окремі питання даного напрямку дослідження знайшли висвітлення у працях таких вчених-юристів, як: М. Бесчасний, В. П. Філонов, О. В. Філонов, І.В. Яковюк, К.О. Трихліб, В.В. Лемак.

Мета: проаналізувати процес розвитку відносин між Україною та